

Rīgā, 2018.gada 27.decembrī

Nacionālās elektronisko plašsaziņas
līdzekļu padomes priekšsēdētājam
Dacei Kezberai

**Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes sabiedriskā elektroniskā
plašsaziņas līdzekļa valsts SIA “Latvijas Televīzija” revīzijas komisijas ziņojums**

Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes sabiedriskā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa valsts SIA “Latvijas Televīzija” revīzijas komisija (turpmāk – Revīzijas komisija), ņemot vērā situāciju valsts SIA “Latvijas Televīzija” (turpmāk – LTV), aktualizēja jautājumu par LTV pārvaldību un tās darbību kopumā 2018.gada ietvaros, un Revīzijas komisija izskatījusi šādus būtiskākos problēmjautājumus:

1. JPI pasākuma “Studiju režijas atjaunošana, vienota aparatūras kompleksa, kas apkalpos vairākus studiju paviljonus, izveide” plānošana un uzraudzība

Ņemot vērā 01.06.2016. Finanšu ministrijā NEPLP iesniegto jaunās politikas iniciatīvas (JPI) pieteikumu “S1 un S2 studiju režijas atjaunošana, vienota aparatūras kompleksa, kas apkalpos vairākus studiju paviljonus, izveide”, saskaņā ar 16.08.2016. MK sēdes protokola Nr.40 59.§ 2.punktu tika apstiprināts šāds finansējums:

Pasākuma nosaukums Darbības apraksts Darbības rezultāts Rezultatīvais rādītājs	Izdevumi EUR		
	2017.gadā	2018.gadā	2019.gadā
Studiju režijas atjaunošana, vienota aparatūras kompleksa, kas apkalpos vairākus studiju paviljonus, izveide	800 000	250 000	-

Saskaņā ar normatīvajiem aktiem un labas pārvaldības praksi finanšu līdzekļi, kas tiek piešķirti no valsts budžeta prioritārajiem pasākumiem, ir jāizlieto līdz attiecīgā gada beigām. Tomēr 2017.gadā no piešķirtajiem 800 000 EUR tika iztērēti 174 138 EUR, **neapgūstot 625**

862 EUR. Neizlietotie līdzekļi tika pārcelti uz 2018.gadu, pārplānojot projekta īstenošanas laika grafiku.

Saskaņā ar LTV 01.11.2017. vēstulē Nr.70/1-4 norādīto pārplānoto laika grafiku JPI ietvaros paredzētos pasākumus bija plānots pabeigt 2018.gada martā. Ņemot vērā finansējuma piešķirumu projekta īstenošanai arī 2018.gadā, kopējā summa šajā gadā veidoja **875 862 EUR.**

16.08.2018. LTV revīzijas komisija, pamatojoties uz LTV 16.07.2018. vēstuli Nr.51/1-6.2. “Par īstermiņa aizņēmuma darījuma saskaņošanu” un 08.08.2018. vēstuli Nr.60/1-6.2 “Par īstermiņa aizdevuma izmaksu aprēķinu”, ar kurām izteikts lūgums saskaņot aizņēmuma ņemšanu sakarā ar iztrūkstošajiem līdzekļiem, kā arī ņemot vērā LTV elektroniski papildus iesniegto informācija, ka JPI pasākuma “Studiju režijas atjaunošana, vienota aparatūras kompleksa, kas apkalpos vairākus studiju paviljonus, izveide” faktiskās izmaksas uz 16.08.2018. ir par 487 957 EUR lielākas nekā piešķirtais finansējums 1 050 000 EUR apmērā, un kopā veido 1 537 957 EUR, piekrita īstermiņa aizņēmumam AS “Swedbank” **504 434 EUR.**

Saskaņā ar LTV 22.10.2018. vēstuli Nr.77/1-6.2 “Par laika grafiku”, ar kuru atkārtoti aktualizēts projekts, projekts bija jāpabeidz 17.12.2018. Līdz ar to NEPLP 17.12.2018. vēstulē Nr.3-4/716 “Par informācijas iesniegšanu” un 21.12.2018. vēstulē Nr.3-4/729 “Par informācijas iesniegšanu”, lūdza LTV sniegt atbildi, vai projekts ir pabeigts un nodots ekspluatācijā saskaņā ar pārplānoto laika grafiku.

LTV 27.12.2018. vēstulē Nr.93/1-6.2 LTV informēja NEPLP, ka “*formālā Projekta pabeigtās 1.kārtas pieņemšana ekspluatācijā notiks 2018. gada 28. decembrī.*”. Vēstulē LTV arī informēja, ka projekta kopējās izmaksas veido **1 429 544.73 EUR** (uz 27.12.2018.).

Revīzijas komisija konstatē neatbilstošu JPI projekta plānošanu un uzraudzību, kā arī finanšu pārvaldību – nav ievērots laika grafiks, projekts ir būtiski sadārdzinājies, kā rezultātā projekta īstenošanā ir ieguldīti papildu sabiedrības finanšu līdzekļi 504 434 EUR.

2. LNG līdzekļu plānošana un uzraudzība, īstenojot pasākumu “LTV Ziņu dienesta Trešās studijas nepārtrauktas ražošanas procesa nodrošināšanai”

Ņemot vērā LTV 2018.gada 28.maija vēstulē Nr.10/1-5.2, 2018.gada 28.maija NEPLP LTV revīzijas komisijas sēdē sniegto informāciju un 2018.gada 4.jūnija vēstulē Nr.12/1-5.2 sniegto informāciju, NEPLP nolēma virzīt finansējuma pieprasījumu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” (LNG) izdevumu **414 137 EUR** apmērā segšanai 2018.gadā, **LTV Ziņu dienesta Trešās studijas nepārtrauktas ražošanas procesa nodrošināšanai.**

Revīzijas komisija konstatē neatbilstošu LNG līdzekļu apgūšanas plānošanu un uzraudzību. Lai arī MK lēmums par finansējuma piešķiršanu **LTV Ziņu dienesta Trešās studijas nepārtrauktas ražošanas procesa nodrošināšanai** tika pieņemts 17.07.2018, LTV apņēmoties projektu īstenot līdz šā gada beigām, 12.12.2018. NEPLP sēdē LTV informēja, ka projekts netiks pabeigts 2018.gadā. Vienlaikus iepirkums “LTV Vienotās režijas savienojuma

izveide starp LTV S1 un S2 studijām”, kas ir daļa no projekta, IUB mājas lapā sākotnējais paziņojums tika izsludināts 2018.gada 14.novembrī. Atklātajā konkursā pieteicās viens pretendents UAB “Televizijos ir ryšio sistemas”, kam tika piešķirtas līguma slēgšanas tiesības par kopējo summu 125 987,05 EUR (bez PVN). Jāatzīmē, ka LTV 13.12.2018. informēja NEPLP, ka ir veikta šī iepirkuma piedāvājuma izmaksu verificēšana, secinot, ka saskaņā ar “divu savstarpēji nesaistītu ekspertu atzinumiem instalācijas materiālu cenas atbilst tirgū esošajam cenu līmenim”.

NEPLP uzskata, ka projekts nav plānots un uzraudzīts tā, lai nodrošinātu iespējami savlaicīgu un efektīvu sabiedrības resursu izlietošanu saskaņā ar paredzēto mērķi.

3. Darbība komercitirgū un šķērssubsidēšanas risks

LTV veic saimniecisko darbību, kas nav apstiprināta spēkā esošajā LTV vidēja termiņa darbības stratēģijā. LTV īsteno reklāmas aģentūras funkcijas, izmantojot publisko resursu. No vienam darbības veidam paredzētā finansējuma tiek īstenots cits komercdarbības veids. Tiek sniegts reklāmas pakalpojumus komercmedijiem par reklāmas devēju piesaistīšanu un reklāmas plānošanu, tādā veidā apkalpojot reklāmas tirgu. Vienlaikus NEPLP ir konstatējusi, ka LTV izmanto virkni reklāmas aģentūru, kas apkalpo LTV, veicot reklāmas plānošanas un izvietojšanas pakalpojumus.

2018.gada 18.decembra NEPLP LTV revīzijas komisijas sēdē, izvērtējot LTV kā kapitālsabiedrības sadarbību ar trešajām pusēm un analizējot izrakstus no LTV līgumu reģistra, konstatēja, ka:

- LTV 2018. gada 25. oktobrī ir noslēgusi līgumu ar juridisku personu (komerctelevizija), kas Latvijā nodarbojas ar komerciālās televīzijas programmas veidošanu, paredzot LTV kā “Aģentam” ekskluzīvas tiesības plānot un izvietot piesaistīto klientu reklāmu šī kanāla programmā.
- LTV ir uzsākusi saimniecisko darbību, kas rada šķērssubsidēšanas risku, izmantojot sabiedrības līdzekļus, lai nodrošinātu komerciālu pakalpojumu, ko nodrošina tirgus.
- Lai LTV apsaimniekotu reklāmas plānošanu un izvietojšanu komerciālā medijā un īstenotu reklāmas aģentūras funkciju, būtu dibināms LTV meitas uzņēmums. Līdz ar to NEPLP uzskata, ka LTV valdes priekšsēdētājam nav juridisku tiesību šādu līgumu parakstīt LTV kā “Aģenta” vārdā.
- LTV kā sabiedriskajam medijam, kas pieder Latvijas iedzīvotājiem, primāri ir jāveic sabiedriskā medija un sabiedriskā pasūtījuma īstenošanas funkcijas.

Īstenotā darbība rada šaubas par LTV valdes priekšsēdētāja izpratni par sabiedrisko mediju misiju un darbības principiem mediju vidē, kā arī nav jautājums nav apspriests ar NEPLP.

Arī Valsts kontrole 2018.gada 5.oktobra Revīzijas ziņojumā “Vai sabiedriskā pasūtījuma plānošana un īstenošana ir organizēta mērķtiecīgi?” ir norādījusi uz šķērssubsidēšanas risku sabiedriskajos medijos, skaidrojot, ka *“Šķērssubsidēšana un tās aizliegums konkurences tiesību izpratnē pastāv tad, ja tirgus dalībnieks ienākumus no tirgus, kurā tas atrodas dominējošā stāvoklī, izmanto tirgū, kurā tas neatrodas dominējošā stāvoklī, tādā veidā tirgū, kurā tas darbojas konkurences apstākļos, radot sev labvēlīgākus apstākļus nekā konkurentiem*

– parasti, nosakot zemāku preces cenu (dominējošā stāvoklī esošs tirgus dalībnieks ļaunprātīgi to izmanto, ja tas uzsāk ilgstošu un sistemātisku cenu samazināšanu) nolūkā izstumt konkurentus no konkrētā tirgus¹.

EK noteikusi šādas pārredzamības prasības:

- iekšējie grāmatvedības konti, kas atbilst dažādām darbībām, piem., sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja un komerciālu pakalpojumu sniedzēja darbībām, ir nodalīti;
- tiek pareizi piešķirtas un sadalītas visas izmaksas un ieņēmumi, pamatojoties uz konsekventi ievērotiem un objektīvi pamatotiem izmaksu uzskaites principiem;
- izmaksu uzskaites principi, pēc kuriem uztur nodalītos kontus, ir skaidri noteikti².

4. Par prēmiju piešķiršanu LTV valdes locekļiem

Saskaņā ar NEPLP apstiprinātiem sabiedrisko mediju valdes locekļu darbības izvērtēšanas kritērijiem, 11.10.2018. NEPLP pieņēma lēmumu LTV valdes darbu 2017.gadā novērtēt ar “labi”, nepiešķirot prēmijas.

Tomēr LTV valde, aicinot NEPLP atcelt pieņemto lēmumu, uzstāj uz prēmiju 75% apmērā no divām mēnešalgām, kas valdes priekšsēdētājam un valdes locekļiem kopā veido **26 972.12 EUR**, ieskaitot nodokļus (LTV 2018.gada 12.novembra vēstule Nr.34/1-5.2. “Par 11.10.2018. lēmuma Nr. 156 atcelšanu”).

Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums **neparedz pienākumu** NEPLP kā LTV kapitāla daļu turētājam izmaksāt prēmiju, kā arī neparedz pienākumu izmaksāt prēmiju noteiktā apmērā, bet nosaka stingrus priekšnosacījumus prēmijas izmaksai (apmēra noteikšanai).

NEPLP lēmuma faktiskā apstrīdēšana nav veicinājusi profesionālu komunikāciju, savstarpēju uzticību un sadarbību starp NEPLP kapitāla daļu turētāju un LTV kā kapitālsabiedrību.

LTV Revīzijas komisija konstatē, ka iepriekš uzskaitītie problēmjaudājumi norāda uz izpildinstitūcijas nespēju profesionāli un efektīvi vadīt kapitālsabiedrību sabiedrības interesēs. NEPLP un LTV valdes locekļu attiecībās ir būtiskas NEPLP tiesiskās intereses paļauties uz LTV kā izpildinstitūciju.

¹ Konkurences padomes 18.08.2010. lēmums Nr.62 “Par lietas neierosināšanu par SIA “Veolia vides serviss”. Pieejams: <http://likumi.lv/ta/id/215864-par-lietas-neierosinasanu-par-sia-veolia-vides-serviss-17-06-2010-iesniegumu>

² EK paziņojuma par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu sabiedriskajai apraidei (2009/C 257/01) 62.punkts. Pieejams: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52009XC1027\(01\)&from=LV](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52009XC1027(01)&from=LV)